

PREZYDENT MIASTA OŚWIĘCIM
32-600 Oświęcim, ul. Zaborska 2
tel. 33 842 91 00, fax 33 842 91 99

Oświęcim, 9 lutego 2021 r.

Znak: OR-o.0003.4.2021.IV

Pan
Jakub Przewoźnik
Radny Rady Miasta Oświęcim

W odpowiedzi na interpelację złożoną na sesji w dniu 25.01.2021r. dotyczącą rejestracji dźwięku w autobusach Miejskiego Zakładu Komunikacji sp. z o.o. w Oświęcimiu, w załączeniu przesyłam wyjaśnienia p. Bożeny Fraś – Prezesa MZK Oświęcim.

PREZYDENT MIASTA
Janusz Chwierut

Otrzymują:

1. Adresat
2. OR/o e-dokument

Miejski Zakład Komunikacji sp. z o.o.

32-600 Oświęcim, ul. Stanisławy Leszczyńskiej 7. tel. 33 843 17 40, fax 33 843 16 51

www.mzk.oswiecim.pl e-mail: mzk@mzk.oswiecim.pl

Oświęcim, 09.02.2020 r.

P/87/2021

Urząd Miasta w Oświęcimiu
Ul. Zaborska 2
33-600 Oświęcim
Pan Prezydent
Janusz Chwierut

Znak: OR-b.0003.4.2021

Odpowiadając na interpelację złożoną na sesji w dniu 25.01.2021 r. dotyczącą rejestracji dźwięku w autobusach Miejskiego Zakładu Komunikacji sp. z o.o. (dalej MZK) niniejszym informuję:

Kamery, w jakie wyposażone są autobusy MZK, standardowo mają zapis tylko wideo, więc nie ma mowy o utrwalaniu dźwięku rozmów w przestrzeni pasażerskiej. Kabiny kierowców w standardzie wyposażone są dodatkowo w mikrofon i jedynie w kabinie kierowcy jest zapis audio. Stąd nie było potrzeby informowania pasażerów, że są nagrywani. Nie dochodzi tutaj do żadnej ingerencji w prywatność pasażerów.

Interpretacje przepisów w tym zakresie są niejednoznaczne, na co wskazuje Izba Gospodarcza Komunikacji Miejskiej, która dąży i podejmuje działania mające na celu wypracowanie w tym zakresie jasnych zasad przetwarzania danych. Świadczy o tym choćby wydana na zlecenie Izby Opinia Prawna sporządzona przez dr. Kamilę Tarnacką z daty 26 lutego 2020 r. w przedmiocie dopuszczalności nagrywania wizerunku i głosu pasażerów przez kontrolerów komunikacji miejskiej, gdzie opowiada się za dopuszczalnością takiego rozwiązania. Sam fakt, iż Izba Gospodarcza Komunikacji Miejskiej zajmuje się tym problemem świadczy, iż nie dotyczy on jedynie MZK w Oświęcimiu, sygnalizuje też potrzebę znalezienia w tej mierze rozwiązań kompromisowych, które z jednej strony pozwalałyby na spełnienie wymogów w zakresie przetwarzania danych osobowych, a z drugiej na zapewnienie bezpieczeństwa pasażerów komunikacji miejskiej i kierowców.

W kwestii opinii Urzędu Ochrony Danych Osobowych należy mieć na uwadze, że Urząd nie wypowiedział się w tej mierze jednoznacznie, iż monitoring audio jest zabroniony, ale podnosi się, że może być uznany za nadmiarową formę przetwarzania danych osobowych.

Warto w tym miejscu wspomnieć, iż kwestia monitoringu audio i wideo była również przedmiotem kontroli przeprowadzonej w MZK przez Państwową Inspekcję Pracy. Spółka otrzymała od Inspektora Pracy zalecenie zawarte w Wystąpieniu pokontrolnym z daty 22.09.2020 r., aby: „W Regulaminie pracy określić cel, zakres oraz sposób zastosowania rejestracji dźwięku w autobusach należących do MZK”. Spółka wdrożyła odrębny „Regulamin funkcjonowania systemu monitoringu wizyjnego w Miejskim Zakładzie Komunikacji sp. z o.o. w Oświęcimiu” rezygnując z

zapisu audio. Obecnie ze względu na niejasne przepisy w tym zakresie i stosując zasadę ostrożności, mikrofony w obrębie kabiny kierowcy zostały odłączone. **Pracownicy Spółki nie spotkali się z żadną interwencją pasażerów, zaniepokojonych faktem nagrywania ich w przestrzeni pasażerskiej.** Monitoring ze zgłoszonych zdarzeń i wypadków z udziałem naszych autobusów i kierowców jest zabezpieczany i udostępniany na pisemny wniosek Policji, sądu czy ubezpieczycieli, celem weryfikacji zaistniałych zdarzeń, w sprawach których toczą się postępowania wyjaśniające.

Obecnie po wdrożeniu „Regulaminu funkcjonowania systemu monitoringu wizyjnego w Miejskim Zakładzie Komunikacji sp. z o.o. w Oświęcimiu” rejestrowany jest wyłącznie obraz. Nagrywanie obrazu i dźwięku w kabinie kierowcy jest legalne przy założeniu, że zostały spełnione przesłanki dotyczące przetwarzania danych osobowych (wizerunku i głosu) określone w przepisach Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119, s. 1) (dalej jako „RODO”).

Opierając się na wnioskach opinii prawnej Dr. Kamili Tarnackiej, o której mowa we wstępie, należy uznać, że administrator danych osobowych (w tym przypadku MZK) może przetwarzać dane osobowe osób fizycznych na podstawie:

- 1) art. 6 ust. 1 lit. a RODO w przypadku gdy osoba, której dane dotyczą, wyraziła zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych w jednym lub większej liczbie określonych celów;
- 2) art. 6 ust. 1 lit. c RODO w przypadku gdy przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na przewoźniku będącym administratorem danych osobowych;
- 3) art. 6 ust. 1 lit. e RODO w przypadku gdy przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej przewoźnikowi będącemu administratorem danych osobowych;

4) art. 6 ust. 1 lit. f RODO w przypadku gdy przetwarzanie jest niezbędne do celów wynikających z prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez przewoźnika będącego administratorem danych osobowych lub przez stronę trzecią, z wyjątkiem sytuacji, w których nadrzędny charakter wobec tych interesów mają interesy lub podstawowe prawa i wolności osoby, której dane dotyczą, wymagające ochrony danych osobowych, w szczególności gdy osoba, której dane dotyczą, jest dzieckiem.

Reasumując: Autobusy są standardowo wyposażone w mikrofony (w kabinie kierowcy), jednakże zostały one odłączone po wprowadzeniu Regulaminu. Celem stosowania monitoringu jest przede wszystkim zwiększenie szeroko rozumianego bezpieczeństwa pasażerów komunikacji miejskiej, kierowców oraz pozostałych uczestników ruchu drogowego, ograniczenia czynów chuligańskich oraz innych niepożądanych zachowań zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu osób korzystających z komunikacji miejskiej, ograniczenia dewastacji oraz kradzieży w autobusach Spółki a także rejestracja zdarzeń sprzyjająca ustaleniu sprawcy wykroczenia lub przestępstwa, wyjaśniania sytuacji konfliktowych, skarg, reklamacji, zdarzeń drogowych, wypadków i uszkodzeń ciała, wspomagania ustalania sprawców szkód lub kradzieży, ograniczenia zachowań i zdarzeń nagannych, mogących wpływać negatywnie na działalność oraz wizerunek spółki.

Nagrania są rejestrowane na dyskach zamkniętych w rejestratorze zamontowanym wewnątrz autobusu. Nagrania są przechowywane do ok. 1 miesiąca, po czym następuje nadpisywanie na nich kolejnych zdarzeń. W sytuacjach spornych są one odczytywane wyłącznie przez pisemnie upoważnionych pracowników Spółki celem weryfikacji zdarzeń. Odczyt nagrań prowadzony jest z wykorzystaniem odpowiedniego sprzętu i oprogramowania. Niejednokrotnie możliwość sprawdzenia nagrania dźwięku i obrazu wpłynęła na podważenie nieuzasadnionych oskarżeń wobec kierowcy autobusu czym uchroniła go przed poniesieniem konsekwencji służbowych.

Dla przykładu podaję, iż w maju 2019 r. do Zarządu Spółki wpłynęła skarga na konkretnego kierowcę, w której zarzucono kierowcy używanie wulgarnych słów i gróźb wobec pasażerów, wskazując iż ta sytuacja miała miejsce po raz trzeci. Jednocześnie wskazano, że kierowca „ma cierpieć na schorzenia natury psychicznej i jest niebezpieczny dla podróżujących pasażerów”. Osoby kierujące skargę żądały od Zarządu Spółki zwolnienia kierowcy „w krótkim czasie” pod groźbą skierowania sprawy na drogę sądową oraz nagłośnieniem jej w mediach. Nagranie monitoringu nie potwierdziło żadnego z tych zarzutów, co pozwoliło na wyjaśnienie sprawy. Prokuratura w toku wyjaśnień stwierdziła również, że była to fikcyjna osoba.

Pasażerowie nie są nagrywani w przestrzeni pasażerskiej. Autobusy są oznakowane na każdych drzwiach wejściowych o istniejącym monitoringu wizyjnym w przestrzeni pasażerskiej.

Kwestia nagrywania zapisu wideo została uregulowana w „Regulaminie funkcjonowania systemu monitoringu wizyjnego w Miejskim Zakładzie Komunikacji sp. z o.o. w Oświęcimiu”. Ponadto każdy nowo zatrudniany pracownik jest obowiązany zapoznać się z Regulaminem pracy, w którym jest mowa o stosowaniu monitoringu na terenie MZK, oraz potwierdza to własnoręcznie w oświadczeniu. Poniżej fragment *Regulaminu pracy* odnoszący się do informacji o monitoringu. Regulamin funkcjonowania monitoringu wizyjnego jest zamieszczony na naszej oficjalnej stronie [www](http://www.mzk.oswiecim.pl).

Zapis § 10 Regulaminu pracy:

„Miejski Zakład komunikacji Sp. z o.o. w Oświęcimiu prowadzi monitoring obejmujący wnętrza autobusów i ich najbliższe otoczenie oraz tereny będące w posiadaniu Spółki, w tym siedzibę wraz z zajezdnią oraz warsztatem i dyspozytornią. Monitoring prowadzony jest w celu zapewnienia bezpieczeństwa, w tym ochrony życia i zdrowia osób, a także zabezpieczenia ochrony mienia Spółki. Autobusy i tereny objęte monitoringiem oznaczone są symbolem graficznym. Zapis z monitoringu nie będzie wydawany osobom trzecim, poza sytuacjami w prawie wskazanymi. Administratorem danych jest Miejski Zakład komunikacji Sp. z o.o. w Oświęcimiu.”

Kontrola Państwowej Inspekcji Pracy ze względu na pandemię toczyła się w ubiegłym roku w cyklach przerywanych od lutego do września. Ostatnie wystąpienia dotyczyły m.in. monitoringu z zaleceniem określenia w Regulaminie pracy celu, zakresu oraz sposobu zastosowania rejestracji dźwięku w autobusach należących do MZK.

Ze względu na niejasność interpretacji przepisów i złożoność tematu, nie został wyznaczony termin dookreślenia zasad w tym zakresie. Po wnikliwych analizach prawnych Spółka wdrożyła nowy Regulamin w dniu 22 stycznia 2021 r. Regulamin jest dostępny na stronie internetowej Spółki.

W załączeniu fragment wystąpienia inspektora PIP z dnia 22.09.2020 r. dotyczący rejestracji dźwięku w autobusach należących do MZK.

Z poważaniem

PREZES ZARZĄDU

mgr inż. Bożena Fraś

Otrzymują:

1. Adresat
2. OR – eDokument
3. MZK a/a

Załącznik do odpowiedzi na interpelację P. J. Przewoźnika

PAŃSTWOWA INSPEKCJA PRACY
INSPEKTOR PRACY
Okręgowego Inspektoratu Pracy
w Krakowie
30-611 Kraków, Pl. Szczęśliwki 5
tel.cent.: 12-424-01-50, fax: 12-121-50-11
(pieczęć nagłówkowa inspektora pracy)

Nr rej. 070293-53-K015-Ws01/20

200922173618027070293

Kraków, dnia 22.09.2020 r.

MŻK sp. z o.o. Oświęcim	
Data wpływu:	29. WRZ. 2020
Znak:	M47
Pion/Dział:	7 7A 3A 1A 50 517

MIEJSKI ZAKŁAD KOMUNIKACJI SPÓŁKA Z
OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
UL. STANISŁAWY LESZCZYŃSKIEJ 7
32-600 OŚWIĘCIM

WYSTĄPIENIE

Na podstawie art. 11 pkt 8, w związku z art. 33 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 623) po przeprowadzeniu kontroli w dniu(ach): 3.21.02; 11.13.03; 26.06; 7.24.08; 9.09.2020 r.

wnoszę o:

1. Określenie w obowiązującym w zakładzie Regulaminie Pracy celu, zakresu oraz sposobu zastosowania rejestracji dźwięku w autobusach należących do Miejskiego Zakładu Komunikacji sp. z o.o. w Oświęcimiu.

Podstawa prawna:

- Art. 22² § 6 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. - Kodeks pracy (Dz.U. z 2019r. poz. 1040 ze zmianami z 2019r. poz. 1043),